

15. Mimořádná veterinární opatření

Mimořádná veterinární opatření, neboli MVO, jsou opatření, která se zavádí k zamezení šíření nálezů, potravin či krmiv jiných než bezpečných do oběhu. Problematika MVO je upravena v zákoně č. 166/1999 Sb., o veterinární péči.

Kdy se vyhláší MVO

Mimořádná veterinární opatření se dělí na ochranná a zdlávací opatření, veterinární hygienická opatření a opatření k veterinární ochraně státního území.

Ochranná a zdlávací opatření se vyhláší při **podezření** z výskytu, nebo potvrzení výskytu, **nebezpečné nákazy**, anebo hrozí-li nebezpečí jejího šíření.

Veterinární hygienická opatření se vyhláší při **zjištění** jiných než zdravotně nezávadných živočišných produktů, vody, krmiv anebo jiného závažného ohrožení zdraví lidí nebo zvířat živočišnými produkty, tedy až po potvrzení, že tyto komodity nejsou bezpečné.

Opatření k **veterinární ochraně státního území** se vyhláší, **hrozí-li nebezpečí zavlečení** nebo rozšíření původců nálezů zvířat a nemocí přenosných ze zvířat na člověka či zdravotně závadných živočišných produktů a krmiv **ze zahraničí**.

Příslušný orgán **může** nařídit mimořádná veterinární opatření také při podezření z výskytu nebo výskytu **jiné nákazy** nebo nemoci přenosné ze zvířete na člověka, která není považována za nebezpečnou.

Kdo vyhláší MVO

Mimořádná veterinární opatření vydávají příslušné orgány. Orgán, který MVO vyhláší je pak i upravuje a ruší. MVO mohou být vyhlášena Ústřední veterinární správou, krajskými veterinárními správami, obecními úřady, Ministerstvem vnitra a Ministerstvem obrany.

Ústřední veterinární správa vydává MVO formou **nařízení** v situacích, kdy oblast působnosti opatření je celostátní povahy, nebo přesahuje-li hranice jednoho kraje (vztahuje se tedy na dva a více krajů). Taková MVO se vyhláší na dobu nejméně 15 dnů. MVO jsou vyvěšena na úředních deskách Ministerstva zemědělství a krajských úřadů dotčených krajů a na webových stránkách Státní veterinární správy. Pokud opatření ukládají povinnosti nejen chovatelům hospodářských zvířat, jsou tato opatření vyhlášována také v celostátním rozhlasovém a televizním vysílání. Provozovatel vysílání je povinen zástupci Státní veterinární správy umožnit bezplatně vyhlášení opatření, jejich změny nebo ukončení ihned, jakmile byl požádán. Platnosti a účinnosti nabývají dnem vyhlášení, což je den vyvěšení na úřední desce Ministerstva zemědělství. Ministerstvo zemědělství může měnit nebo rušit MVO vyhlášená Státní veterinární správou, která trvají déle než 15 dnů.

Krajská veterinární správa vydává MVO formou **nařízení** v situacích, kdy oblast působnosti spadá do území jednoho kraje a přesahuje katastrální území jedné obce. Takováto

opatření se zveřejňují na úřední desce krajského úřadu a úředních deskách obecních úřadů opatřeními dotčených obcí. Nařízení se vyhláší na dobu nejméně 15 dnů. Platnosti a účinnosti opatření nabývají dnem vyhlášení, tedy dnem vyvěšení na úřední desce krajského úřadu. **Krajské veterinární správy** mohou vydávat MVO též formou **rozhodnutí** a to v situacích, kdy se MVO týkají pouze individuálně určené fyzické či právnické osoby. Odvolání proti rozhodnutí KVS v tomto případě nemá odkladný účinek.

Obecní úřad vydává MVO formou **nařízení** na základě podkladů KVS v situacích, kdy se opatření vztahují pouze na katastrální území jedné obce. Tato opatření také ruší a dohlíží na jejich plnění. Výjimkou je zde Praha, neboť na jejím území vyhláší a ruší mimořádná opatření Městská veterinární správa v Praze.

Ministerstvo vnitra a Ministerstvo obrany vyhláší MVO na svých územích, jako sou vojenské újezdy, cvičiště atd. Rovněž se podílí na provedení opatření nařízených jinými orgány po dohodě s těmito orgány, případně ve spolupráci s integrovaným záchranným systémem.

Jaká opatření mohou být nařízena

V rámci mimořádných veterinárních opatření může být v odůvodněných případech nařízeno téměř cokoliv. Zákon výslovně povoluje nařízení veterinární vyšetření, očkování zvířat nebo zajištění odběru vzorků. Zejména u ochranných a zdlavacích, opatření nařízení vymezení ohniska nákazy stanovení ochranných pásem, pásem dozoru a zamořené oblasti, výstražné označení, popřípadě i střežení ohniska nákazy. Nařízení zneškodnění, popřípadě omezení výskytu zdrojů nálezů zvířat s přírodní ohniskovostí. Dále vybudování zábran k omezení nebo zabránění volnému pohybu volně žijících živočichů, nařízení izolace nebo karantény, popřípadě porážky nebo usmrcení zvířat. Opatření mohou nařizovat lov nebo odchyt volně žijících živočichů nebo sběr kadáverů volně žijících živočichů. Mohou omezovat nebo zakazovat chov, přemísťování, prodej, obchodování, volný pohyb, porážení a plemenitbu zvířat a provádění pokusů na zvířatech. Může též dojít k omezení nebo zákazu pastvy, používání krmiva, steliva nebo zdroje vody. V odůvodněných případech je běžné i omezení nebo zákaz konání svodů zvířat, veřejných vystoupení zvířat, lovu nebo odchytu volně žijících živočichů nebo lovu ryb.

Dále je dle zákona možné nařídit omezení nebo zákaz prodeje nebo dodávání zvířat a živočišných produktů nebo těl ulovené volně žijící zvěře, pozastavení nakládání se živočišnými produkty, krmivy nebo stelivy do skončení potřebného vyšetření. Může být nařízeno oddělené uložení (uskladnění) zdravotně závadných nebo podezřelých živočišných produktů, krmiv nebo steliv. Omezení nebo zákaz výroby, zpracovávání, přepravy nebo uvádění na trh zdravotně závadných nebo podezřelých živočišných produktů, krmiv nebo steliv. V rámci MVO může také dojít ke stanovení zvláštních podmínek pro jejich výrobu, zpracovávání a přepravu anebo nařízení jejich zničení, popřípadě k omezení nebo zákazu sklizně či nařízení změny agrotechnických postupů. Také může dojít ke stanovení zvláštních podmínek provozu, popřípadě jeho omezení nebo zastavení. Zejména k omezení, zákazu nebo stanovení zvláštních podmínek dovozu, vývozu a tranzitu veterinárního zboží. K nařízení očisty, omezení nebo zákazu používání anebo zničení zařízení a předmětů, které mohou být

nositeli původců nákaz a k nařízení zvláštního ošetření hnoje, kejdy, močůvky a odpadních vod.

Zákon též umožňuje stanovení zvláštních podmínek pro ukládání, sběr, svoz, neškodné odstraňování a další zpracovávání vedlejších živočišných produktů, popřípadě nařízení sběru, svozu, neškodného odstranění a dalšího zpracování vedlejších živočišných produktů i mimo určený územní obvod (svozovou oblast. Součástí MVO může být nařízení úpravy hygienického a sanitačního provozu nebo technologických a pracovních postupů a dezinfekce, deratizace a dezinfekce. V neposlední řadě také omezení nebo zákaz volného pohybu a styku osob a jejich shromažďování a omezení nebo zákaz pohraničního styku osob.

Pokud to odůvodňují okolnosti konkrétního případu, mohou být nařízena i jiná opatření odpovídající veterinárním požadavkům a poznatkům veterinární vědy.